[2018] 3 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 875

ਮਹਾਵੀਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ

ਬਨਾਮ

ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜੈਪੁਰ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 4166 ਆਫ 2006)

19 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2018

[ਆਰ. ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ, 1961:

ਧਾਰਾ 5 ਲਾਟਰੀ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸਯੋਗਤਾ - ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਆਮਦਨ ਕਰ ਨਿਯਮ, 1948 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਆਯੋਜਿਤ: ਇੱਕ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਦੋ ਵਾਰ ਬੋਝ ਪਾਵੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇੰਨੀ ਮਜਬੂਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, - ਟੈਕਸਦਾਤਾ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭਦਾਇਕ ਨਿਰਮਾਣ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਹਰੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਨਾ ਰੱਖੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂਕਿ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਲਾਟਰੀ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੈਸਰੀ 'ਤੇ ਦੋਹਰਾ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਕਮ ਸੰਬੰਧਿਤ ਲੇਖਾ ਸਾਲ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਸੈਸਰੀ ਨੇ ਸਿੱਕਮ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹੀ ਆਮਦਨ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਕੇ) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 371ਐੱਫ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਕਮ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਆਮਦਨ ਕਰ ਨਿਯਮ, 1948 - ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਧਾਰਾ 371ਐੱਫ (ਕੇ) - ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ।
ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

1. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਰਕਮ ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਮਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਟਰੀ ਇਨਾਮ ਦੀ ਰਕਮ ਸਿੱਕਮ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਜੈਪੁਰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਆਮਦਨ ਕਰ ਨਿਯਮ, 1948 ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਕਮ ਲੇਖਾ ਸਾਲ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇੱਕੋ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 9, 10][882- ਸੀ-ਈ]

2. ਦੋਹਰੇ ਟੈਕਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਹੋਵੇ। ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਖਾਸ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਹਰਾ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 13][883- ਏ-ਸੀ]

ਜੈਨ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (1970) 77 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 107 (ਐਸ.ਸੀ.) - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

ਲਕਸ਼ਮੀਪਤ ਸਿੰਘਾਨੀਆ ਬਨਾਮ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (1969) 72 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 291 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

3. ਇੱਕ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਟੈਕਸਦਾਤਾ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਦੋ ਵਾਰ ਬੋਝ ਪਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇੰਨੀ ਮਜਬੂਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਟੈਕਸਦਾਤਾ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭਦਾਇਕ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸਯੋਗ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 13][883- ਸੀ]

4. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 371ਐੱਫ ਦੇ ਉਪਭਾਗ (ਕੇ) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਸਿੱਕਮ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਆਈ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਹੋਰ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 13][883- ਡੀ]

5. ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਸਿੱਕਮ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਰੋਤ 'ਤੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹੀ ਆਮਦਨ ਆਈ.ਟੀ. ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 14][883- ਈ]

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

(1969) 72 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 291 ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪੈਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

(1970) 77 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 107 (ਐਸ.ਸੀ.) ਪੈਰਾ 11 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 4166 ਆਫ 2006।

ਮਹਾਵੀਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜੈਪੁਰ

ਰਾਜਸਥਾਨ, ਜੈਪੁਰ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਜੈਪੁਰ ਵਿਖੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਡੀਬੀ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰੈਫਰੈਂਸ ਨੰ. 40/1995 ਵਿੱਚ 10.09.2004 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਸੰਜੇ ਝਾਂਵਰ, ਤਨੁਜ ਅਗਰਵਾਲ, ਤਰੁਣ ਗੁਪਤਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ।

ਯਸ਼ਾਂਕ ਪੀ. ਅਧਿਆਰੂ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੂਰਨਿਮਾ ਭੱਟ ਕਾਕ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਾਧਨਾ ਸੰਧੂ (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨਿਲ ਕਟਿਆਰ ਲਈ), ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਰ. ਕੇ. ਅਗਰਾਵਾਲ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

1. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ 10.09.2004 ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ, ਜੈਪੁਰ ਵਿਖੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਡੀ.ਬੀ.ਆਈ.ਟੀ. ਹਵਾਲਾ ਨੰਬਰ 40 ਆਫ 1995 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਆਈ.ਟੀ. ਐਕਟ') ਦੀ ਧਾਰਾ 256(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ।

2. ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਤੁਰੰਤ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਲਈ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ:-

ਏ) ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੈਪੁਰ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਦਾ ਵਸਨੀਕ, ਜਿਸਦੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਹੈ, ਨੇ 20.02.1986 ਨੂੰ ਗੰਗਟੋਕ ਵਿਖੇ ਸਿੱਕਮ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਟੇਟ ਲਾਟਰੀ, ਗੰਗਟੋਕ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਸਿੱਕਮ ਸਟੇਟ ਲਾਟਰੀ ਦੇ 287ਵੇਂ ਬੰਪਰ ਡਰਾਅ ਵਿੱਚ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਇਨਾਮ ਜਿੱਤਿਆ। 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋ ਡਿਮਾਂਡ ਡਰਾਫਟਾਂ ਰਾਹੀਂ 8,10,000/- ਰੁਪਏ ਅਤੇ 8,10,912/- ਰੁਪਏ ਹਰੇਕ ਦੇ 16,20,912/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ, 2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਏਜੰਟ/ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ 2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ। ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਆਮਦਨ ਕਰ ਨਿਯਮ, 1948 ਦੇ ਤਹਿਤ 1,79,088/- ਰੁਪਏ ਆਮਦਨ ਕਰ।

ਅ) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਥੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ (ਏ.ਵਾਈ.) 1986-87 ਲਈ ਆਮਦਨ ਕਰ ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਾਟਰੀ ਤੋਂ ਆਮਦਨ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੱਸੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਏਜੰਟ/ਵਿਕਰੇਤਾ ਕਮਿਸ਼ਨ 2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ 20,00,000/- ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਟੀਟੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ, ਯਾਨੀ ਚਾਰਜਿੰਗ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਟਰੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤੀ ਗਈ ਇਨਾਮੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ।

ਸੀ) ਜਾਂਚ 'ਤੇ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਏ.ਓ.), ਮਿਤੀ 08.01.1988 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਟੀਟੀ ਦੇ ਤਹਿਤ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਜਾਏ 18 ਲੱਖ ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸਿੱਕਮ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 18 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਟਰੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਸਰੋਤ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਕੱਟਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ 2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਸਿੱਧੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80

ਟੀ.ਟੀ. ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਫ ਲਾਟਰੀ ਤੋਂ ਹੋਈ ਸ਼ੁੱਧ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਨਹੀਂ। ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, (ਅਪੀਲ), ਰਾਜਸਥਾਨ-II, ਜੈਪੁਰ ਦੁਆਰਾ 31.10.1988 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਡੀ) ਪੀੜਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 'ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ'), ਜੈਪੁਰ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਟੀ.ਟੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਏ.ਓ.) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਣਨਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਇੱਥੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਆਧਾਰ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਿੱਕਮ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਲਾਟਰੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਮਦਨ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 26.02.1993 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਥੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਬਾਰੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਾਟਰੀ ਦੀ ਰਕਮ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸਯੋਗ ਹੈ।

ਈ) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਸਵਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਏ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

"1. ਕੀ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮਾਣਯੋਗ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸਿੱਕਮ ਸਟੇਟ ਲਾਟਰੀ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ?

2. ਕੀ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇਹ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 80 ਟੀ.ਟੀ. ਅਧੀਨ ਕਟੌਤੀ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੁੱਲ ਜਿੱਤੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਇਨਾਮ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ 'ਤੇ?"

ਐੱਫ) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 10.09.2004 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ।

ਜੀ) 10.09.2004 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕਰਾਸਕਾਰੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਜੇ ਝਾਂਵਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਯਸ਼ਾਂਕ ਪੀ. ਅਧਿਆਰੂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ।

ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਨੁਕਤੇ

4. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਲਾਟਰੀ ਤੋਂ ਕਮਾਈ ਗਈ ਆਮਦਨ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸਯੋਗ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਆਮਦਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ

ਨਿਯਮਾਂ, 1948 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸਯੋਗ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਟੀਟੀ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਟੌਤੀ 'ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ' 'ਤੇ ਹੈ ਜਾਂ 'ਨੈੱਟ ਆਮਦਨ' 'ਤੇ।

ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ:

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਬਹੁਤ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਈ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸਿਰਫ 01.04.1989 ਤੋਂ ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਤੱਕ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਆਈ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਆਮਦਨ ਕਰ ਨਿਯਮਾਂ, 1948 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸਯੋਗ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਵਾਲੀਆ ਹੁਕਮ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 371ਐੱਫ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਕੇ) ਅਤੇ (ਐਨ), ਸਿੱਕਮ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ 31.03.1989 ਤੱਕ ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਈ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕੋ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣਾ ਦੋਹਰੇ ਟੈਕਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਕੇ ਬਹੁਤ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਟੀ.ਟੀ. ਅਧੀਨ ਕਟੌਤੀ ਏਜੰਟ/ਵਿਕਰੇਤਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੁੱਲ ਜਿੱਤੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੇਤੂ ਇਨਾਮ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ 'ਤੇ ਨਹੀਂ।

6. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਕਮ ਤੋਂ ਲਾਟਰੀਆਂ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀ ਵਜੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ 1961 ਦਾ ਐਕਟ, ਟੈਕਸਯੋਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕਿ "ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਈ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਟੀ.ਟੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਟੌਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਇਨਾਮ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ 'ਤੇ", ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ - ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਆਈ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਟੀ.ਟੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਟੌਤੀ ਕੁੱਲ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਲਈ ਸੰਦਰਭਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸ਼ੁੱਧ ਆਮਦਨ ਲਈ ਸੰਦਰਭਯੋਗ ਹੈ।

ਚਰਚਾ:-

7. ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿੱਕਮ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। 26.04.1975 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਿੱਕਮ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉੱਥੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 1975 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ 36ਵੀਂ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ, ਸਿੱਕਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਹ ਸੋਧ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 371ਐੱਫ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 26 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1975 ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 371ਐੱਫ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਧਾਰਾ 371ਐੱਫ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ:-

"371ਐੱਫ। ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ - ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ।-
(ਕੇ) ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹਿਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ ਜਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ;
(ਐਨ) "ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਜਨਤਕ ਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਜਾਂ ਸੋਧਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੈ।"
ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 26 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1975 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹਿਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਰਹਿੰਦਾ ਰਿਹਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 1989 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1990-91 ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਮੈਨੂਅਲ, 1948 ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1986-87 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ। ਅਤੇ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਨੂੰ ਸਿੱਕਮ ਦੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਜੋ ਤੁਰੰਤ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਸੀ, ਉਹ ਸੀ ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਆਮਦਨ ਕਰ ਨਿਯਮ, 1948। ਇਸ ਲਈ, ਦੋ ਸਥਿਤੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਹਿਲੀ ਇਹ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ 1975-1990 ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਕਮ ਦਾ ਨਿਵਾਸੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਮਦਨੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉੱਥੇ ਹੀ ਇਕੱਠੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਕਿੱਥੇ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਕਮ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਨਿਵਾਸੀ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਈ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਜਿਹੀ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀ ਇਸ 'ਤੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾ

ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਆਮਦਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਨਿਯਮ, 1948 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।

8. ਅਸੈਸੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਸਿੱਕਮ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 371ਐੱਫ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ (ਕੇ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਨਿਯਮ, 1948 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਧਾਰਨ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਈ.ਟੀ. ਐਕਟ ਕਈ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਅਸੈਸੀ ਨਿਵਾਸੀ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਵਾਸੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਆਮਦਨ ਜਿਸਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਆਈ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ।

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਦਾ ਨਿਵਾਸੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸਵਾਲ ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਕਮ ਤੋਂ ਲਾਟਰੀਆਂ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀ ਵਜੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਆਈ.ਟੀ. ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਆਈ.ਟੀ. ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਟੈਕਸਯੋਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

"ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਦਾ 5- ਦਾਇਰਾ:-(1) ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ

ਐਕਟ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਵਾਸੀ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਆਮਦਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ-

(ਏ) ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਅਜਿਹੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

XXXX

ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਹੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਾਲ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਕੱਠੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਾਰੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੋਵਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਪਾਠ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਆਮਦਨ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਸਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ

ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਮਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਸਿੱਕਮ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜੈਪੁਰ ਨੂੰ ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਅਤੇ ਲਾਟਰੀ ਇਨਾਮ ਦੀ ਰਕਮ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ।

10. ਇਸ ਲਈ, ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਨਿਯਮ, 1948 ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਮਦਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਨਿਯਮਾਂ, 1948 ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਾ ਕਿ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਕਮ ਲੇਖਾ ਸਾਲ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇੱਕੋ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

11. ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਲਕਸ਼ਮੀਪਤ ਸਿੰਘਾਨੀਆ ਬਨਾਮ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਯੂ.ਪੀ. (1969) 72 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 291 ਤੇ 294 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਇਹ ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਦੋ ਵਾਰ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ"।

12. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੈਨ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ (1970) 77 ਆਈਟੀਆਰ 107 (ਐਸਸੀ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

"6 ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੋਹਰਾ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਮ ਸ਼ਬਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਇੱਕੋ ਟੈਕਸ 'ਤੇ ਦੋ ਵਾਰ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ..... ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਦੋਹਰਾ ਟੈਕਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਖੁਦ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਲਈ ਵੀ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਦੋ ਵਾਰ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।"

13. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੋਹਰੇ ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇ। ਹੁਣ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 01.04.1990 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ 1975 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਕਮ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘੇ ਹਾਂ ਪਰ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਖਾਸ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ 'ਤੇ ਦੋਹਰਾ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਟੈਕਸਦਾਤਾ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਦੋ ਵਾਰ ਬੋਝ ਪਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇੰਨੀ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਟੈਕਸਦਾਤਾ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭਦਾਇਕ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸਯੋਗ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 371ਐੱਫ ਦੇ ਉਪਭਾਗ (ਕੇ) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੋ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਕਮ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

14. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰੋਤ ਤੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹੀ ਆਮਦਨ ਆਈਟੀ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੂਜਾ ਮੁੱਦਾ ਕਿ ਕੀ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਟੀਟੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ 'ਨੈੱਟ ਆਮਦਨ' 'ਤੇ ਹੈ ਜਾਂ 'ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ' 'ਤੇ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

15. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ